

5. Польська П. І., Калащук Г. П. Основні складові системи селекції асканійської м'ясо-вовнової породи з скросбредною вовною/ П. І. Польська, Г. П. Калащук// Вівчарство: міжвід. темат. наук. сб. Нова Каховка, 2011. – Вип. 36. – С 49-54.

6. Інструкція з проведення імуногенетичних досліджень племінних тварин – Міністерство Аграрної політики України 01.06.2004 № 197 (з0738-04)

Представлены результаты исследований иммуногенетических особенностей кроссбредных овец Юга Украины. Выявлено 5 систем групп крови с различной степенью гетерозиготности. Наиболее сложная система В характеризуется наименьшим значением 0,383, что является специфической чертой данной породы овец.

Ключевые слова: овцы, кроссбредная шерсть, генетические маркеры, системы групп крови

The results of studies immunogenetic features krosbrednih sheep Southern Ukraine. Revealed five blood group systems with varying degrees of heterozygosity. The most complex system B is characterized by the lowest value to 0.383, which is a specific feature of the breed of crossbred sheep.

Key words: sheep, crossbred wool, genetic markers of blood groups

Дата надходження в редакцію: 29.11.2012 р.

Рецензент: д.с.г.н., професор Ю.В.Бондаренко

УДК: 636.127:636.082

ПОРОДНІ ОСОБЛИВОСТІ ТРИВАЛОСТІ ЖЕРЕБНОСТІ ТА СЕРВІС-ПЕРІОДУ КОБИЛ ЗА ВІКОМ

Т.І. Нежлукченко, д.с.-г.н, професор, Херсонський державний аграрний університет

В.Г. Петров, Херсонський державний аграрний університет

За даними племінного обліку конезаводів української верхової породи оцінено тривалість жеребності та сервіс-періоду. З віком конематок тривалість виношування лоша для поголів'я збільшується для Деркулівського кінного заводу на 2,35 днів, Дніпропетровського – 4,12 днів, Олександрівського – 5,44 днів, Лозівський конезаводу – 2,58 днів. Середня тривалість сервіс-періоду становила 24,86 днів.

Для молодих тварин, мінімальна тривалість сервіс-періоду у 20,82 дня, найбільша – 23,20днів, а в середньому за всім дослідним поголів'ям – 21,95днів.

Ключові слова: коні, технологія відтворення, жеребність, сервіс-період, українська верхова

Вивчення проблеми. Селекція на підвищення відтворювальних якостей повинна базуватись не лише на індивідуальній оцінці кобил, а й за показником у напівсібсів, родин. Селекція за напівсібсами теоретично більш ефективна при роботі з низькоуспадкоуємими ознаками, до яких відноситься переважна більшість показників відтворювального фітнесу [1]. необхідно також використовувати методи комплексної оцінки за походженням, власним фенотипом і напівсібсами [2].

В українській верховій породі нараховується 16 маточних гнізд та родин [3]. Створювались родини, в основному, шляхом однорідного підбору за типом з урахуванням генеалогічних сполучень. Слід відмітити, що більшість родин цінні за своїм походженням, мають бажаний тип і досить високі середні проміри. Порівняно високою є оцінка маток за якістю потомства: від 6,8 до 8,8 балів [4].

Сучасна зоотехнічна наука розробила критерії оцінки і відбору окремих особин, їх генеалогічних груп за відтворювальними якостями, які базуються на принципах стабілізуючого відбору. Водночас, слід виділити окремі ознаки відтворювального фітнеса, які мають значний генетичний і економічний ефект відповідних галу-

зей тваринництва. Все це і визначило мету проведених досліджень.

Матеріали і методика досліджень.

Матеріалом досліджень були данні первинного племінного обліку відтворювальної здатності 253 голів конематок української та чистокровної верхових порід Деркулівського, Дніпропетровського, Лозівського і Олександрівського кінних заводів.

Визначались показники запліднюваності кобил, виходу ділового приплоду, а також показники порушення відтворювальної діяльності: аборти, прохолости, мертвонародження, слабонародженні.

Результати досліджень. Встановлено, що в середньому українська верхова порода характеризується показником тривалості вагітності в 335,53 дні (табл.1), причому молоді коніматки виношують лоша 334,83дні, а дорослі – 335,29, старі – 338,46днів.

З віком конематок тривалість виношування лоша для поголів'я Деркулівського кінного заводу збільшилась на 2,35 днів, Дніпропетровського – 4,12 днів, Олександрівського – 5,44 днів, Лозівський конезавод – 2,58 днів.

Отже, із віком конематок зростає тривалість виношування лоша, що є звичайним явищем пов'язаним із фізіологічними особливостями тварин. Показник середньої тривалості жеребності

окремо за кожним господарством визначається чисельністю кобил різних вікових груп.

Таблиця 1 – Тривалість виношування лоша у кобил української верхової породи

Кінний завод	Вік маток	Тривалість жеребності, днів	Тривалість сервіс-періоду, днів
Деркульський	молоді	334,15±2,72	21,89±2,27
	дорослі	334,91±2,18	23,09±2,26
	старі	336,50±1,43	29,89±4,58**
	всього	334,87±2,56	26,23±1,59
Дніпропетровський	молоді	333,69±1,74	20,82±2,39
	дорослі	334,89±1,86	23,50±1,29
	старі	337,87±1,44	25,95±3,00*
	всього	334,99±1,52	23,06±1,06
Олександрійський	молоді	336,29±1,50	23,20±1,66
	дорослі	337,84±1,09	25,67±1,55
	старі	341,73±3,35	27,22±5,07*
	всього	337,98±0,85	24,79±1,11
Лозівський	молоді	335,17±1,19	21,87±2,14**
	дорослі	333,50±1,27	27,41±1,73**
	старі	337,75±5,95	20,00±1,00
	всього	334,29±0,87	25,39±1,36

Примітка: * $P \leq 0,05$; ** $P \leq 0,01$; *** $P \leq 0,001$

Щодо тривалості сервіс-періоду, то чітко вираженої залежності немає. Середня тривалість сервіс-періоду становить 24,86днів, що свідчить про добру запліднювальну здатність маточного поголів'я – кобили, як правило, запліднювались у першу після вижеребки охоту.

Для молодих тварин, мінімальна тривалість сервіс-періоду у 20,82 дня, найбільша – 23,20днів, а в середньому за всім дослідним поголів'ям – 21,95днів. Вірогідно, що організм

молодих кобил здатний до швидкого відновлення після вижеребки.

Для поголів'я Лозівського конезаводу властива максимальна тривалість сервіс-періоду у дорослому віці, а всіх інших - у старшому, відмінність із молодими кобилами є достовірною і фізіологічно обґрунтованою.

Рівень мінливості ознаки плодоношення є низьким і коливається у межах 2,58...4,60%, і є загальною біологічною особливістю і не потерпає суттєвих змін під дією факторів зовнішнього середовища. Мінливість ознаки тривалості сервіс-періоду, навпаки, є значною і коливається у межах 46,48...63,85%. Це пов'язано не стільки з біологічною обумовленістю ознаки, скільки із дією сукупності паратипових факторів (повноцінність годівлі, умови утримання та догляду, рівень ветеринарного обслуговування, своєчасність виявлення статевої охоти, умови проведення парування, власний темперамент кобили, запліднювальна здатність сперми плідника, та ін.). Таким чином, основним шляхом впливу є саме поліпшення умов утримання та догляду за тваринами.

Висновки і перспективи подальших наукових досліджень. Таким чином, при оцінці тривалості жеребності та сервіс-періоду, встановлено що разом із віком зростає і тривалість виношування лоша, причому рівень мінливості ознаки є низьким. Тривалість сервіс періоду можливо корегувати за допомогою паратипових факторів.

Список використаної літератури:

1. Третьякова О.П. Теоретические основы и практика оценки воспроизводительного фитнеса свиней/ Автореф. дис. докт. с.-х. наук: 06.02.01/ - п. Першоновський, 2001. – 49с.
2. Каратунов Г.А. Методи оценки генотипа животных в практической селекции // Практическое руководство для зоотехников-селекционеров племенных хозяйств. – п.Першоновський, 2000. – 51с.
3. Коцюбенко Г.А. Характеристика основных типологических признаков конематок и молодых коней украинской верховой породы // Вісник аграрної науки Причорномор'я.- Миколаїв. – 1997. - №1.- С.114-117.
4. ГПК лошадей української верхової породи. – Т.3. – К.: Урожай, 1993. – 363с.

По данным племенного учета конезаводов украинской верховой породы дана оценка продолжительности жеребости и сервис-периода. С возрастом конематок продолжительность вынашивания плода увеличивается для поголовья Деркуливського конного завода на 2,35 дней, Днепропетровского - 4,12 дней, Александровского - 5,44 дней, Лозовской коне завод - 2,58 дней. Средняя продолжительность сервис-периода составляла 24,86 дней. Для молодых животных, минимальная продолжительность сервис-периода в 20,82 дня, наибольшая - 23,20 дней, а в среднем по всему исследуемому поголовью - 21,95 дней.

Ключевые слова: лошади, технология воспроизводства, жеребость, сервис-период, украинская верховая

According to the stud farms breeding records Ukrainian horse breed assessed duration of pregnancy in and service period. With age, the duration of gestation mares increases for livestock Derkulivskogo stud by 2.35 days, Dnepropetrovsk - 4,12 days, Alexander - 5.44 days, Lozovsky horse plant - 2.58 days. Average duration of the service period was 24.86 days. For young animals, the minimum duration of the service period of 20.82 days, most - 23.20 days, while the average for all livestock research - 21.95 days.

Key words: horse, reproduction technology, pregnancy, service period, Ukrainian horse

Дата надходження в редакцію: 28.11.2012 р.
Рецензент: д.с.г.н., професор Г.П. Котенджи